

**ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора

проф. О. С. Падалка

_____ 2021 р.

ПРОГРАМА

додаткового вступного випробування

**для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 242 «Туризм» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня
«Молодший спеціаліст» (скорочений термін навчання)**

Київ 2021

Затверджено на засіданні кафедри
менеджменту та економіки
ІНІ «Європейська школа бізнесу»
протокол № 5 від «24» 05 2021 року

Затверджено Приймальною комісією
ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
протокол № 5 від «25» 05 2021 року

Рецензент: Наволокіна А.С., к. е. н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародних зв'язків ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»

ЗМІСТ

Загальні положення	4
Розділ 1. Туризмознавство: вступ до фаху.....	5
Підсумкові питання курсу	5
Навчально-методичні матеріали до дисципліни	6
Розділ 2. Географія туризму.....	7
Підсумкові питання курсу	7
Навчально-методичні матеріали до дисципліни	8
Розділ 3. Рекреалогія.....	9
Підсумкові питання курсу	9
Навчально-методичні матеріали до дисципліни	10
Структура екзаменаційного завдання	11
Критерії оцінювання знань абітурієнтів	13

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Організація та проведення вступних випробувань відбувається у порядку визначеному у Положенні про приймальну комісію ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ».

Мета іспиту – виявити рівень економічних знань студентів, передбачає визначення рівня знань, умінь і навичок, які одержано абітурієнтами.

Вимоги до здібностей та рівня підготовленості абітурієнтів. Успішне засвоєння навчальної програми освітнього рівня бакалавр за спеціальністю 242 «Туризм» потребує від молодших спеціалістів здібностей до оволодіння теоретичних знань і практичних навичок у сфері соціально-економічних та професійно-орієнтованих дисциплін.

Характеристика змісту програми. Програма додаткового вступного випробування охоплює питання, які підтверджують наявність знань і умінь абітурієнта для продовження навчання з метою отримання освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 242 «Туризм». Програму складено на підставі дисциплін циклу професійної підготовки молодшого спеціаліста з менеджменту, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки спеціальності 242 «Туризм». Програма передбачає й певні знання із циклу дисциплін:

- туризмознавство: вступ до фаху;
- географія туризму;
- рекреалогія.

У кожному модулі інтегруються матеріали певного функціонального спрямування з різних дисциплін. При цьому органічно поєднуються теоретичні питання та матеріали практичного характеру, що дає можливість виявити знання й уміння використовувати методи обґрунтування і розрахунків.

Форма проведення додаткового вступного випробування для молодших спеціалістів – тестування. Тестування проводиться у письмовій формі. Тестове завдання складається з 10 теоретичних завдань. Варіант завдання визначається у початку тестування в процесі жеребкування.

При складанні тестування абітурієнту забороняється користуватися підручниками, довідниками.

Програма додаткового вступного випробування з фаху для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»

РОЗДІЛ 1. ТУРИЗМОЗНАВСТВО: ВСТУП ДО ФАХУ

Тема 1.1. Основні туристичні поняття та терміни. Загальна характеристика понять: «подорож», «туризм», «екскурсія», «подорожуючий (мандрівник)», «турист», «екскурсант», «відвідувач і відвідування»

Тема 1.2. Багатогранність туризму. Туризм як об'єкт наукового дослідження. Туризм як професія та вид економічної діяльності.

Тема 1.3. Суспільні функції туризму. Економічна та соціальна функції туризму. Політична функція туризму. Рекреаційна, екологічна та виховна функції туризму. Негативні прояви туризму в суспільстві.

Тема 1.4. Умови розвитку туризму. Економічні та соціальні умови розвитку туризму. Політичні умови розвитку туризму. Географічні та культурно-історичні умови розвитку туризму. Науково-технічні умови розвитку туризму.

Тема 1.5. Класифікація туризму. Різновиди туризму за метою, терміном та сезонністю. Види туризму за критеріями демографічного та соціального складу. Різновиди туризму за характером та формою організації. Види туризму за критеріями економічного принципу та засобами пересування.

Тема 1.6. Індустрія туризму. Суб'єкти індустрії туризму і туристичної діяльності. Об'єкти індустрії туризму і туристичної діяльності. Туристичний ринок.

Тема 1.7. Регулювання туристичної діяльності. Форми регулювання туристичної діяльності. Засоби регулювання туристичної діяльності. Туристичні формальності.

ПІДСУМКОВІ ПИТАННЯ КУРСУ

1. Термінологічна сутність понять: «подорож», «туризм», «екскурсія», «подорожуючий (мандрівник)», «турист», «екскурсант», «відвідувач і відвідування».
2. Туризм як об'єкт наукового дослідження.
3. Туризм як професія та вид економічної діяльності.
4. Економічна та соціальна функції туризму.
5. Політична функція туризму.
6. Рекреаційна, екологічна та виховна функції туризму.

7. Негативні прояви туризму в суспільстві.
8. Економічні та соціальні умови розвитку туризму.
9. Політичні умови розвитку туризму.
10. Географічні та культурно-історичні умови розвитку туризму.
11. Науково-технічні умови розвитку туризму.
12. Різновиди туризму за метою, терміном та сезонністю.
13. Види туризму за критеріями демографічного та соціального складу.
14. Різновиди туризму за характером та формою організації.
15. Види туризму за критеріями економічного принципу та засобами пересування.
16. Суб'єкти індустрії туризму і туристичної діяльності.
17. Об'єкти індустрії туризму і туристичної діяльності.
18. Туристичний ринок.
19. Форми регулювання туристичної діяльності.
20. Засоби регулювання туристичної діяльності.
21. Туристичні формальності.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ДИСЦИПЛІНИ

1. Пестушко В.Ю. Туризм. Вступ до фаху: навч. посіб. / В. Ю. Пестушко – К: НАУ, 2015. – 276 с.
2. Басюк Д. І. Основи туризмології : навч.-метод. посіб. /Д. І. Басюк. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2005. – 204 с.
3. Биржаков М. Б. Введение в туризм : учеб. /М. Б. Биржаков. – изд. 8-е, перераб. и доп. – СПб: Герда, – 2007. – 448 с.
4. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / автори-укладачі : В. А. Смолій, В. К. Федорченко, В. І. Цибух та ін. – К : ВД «Слово», 2006. – 372 с.
5. Квартальнов В. А. Теория и практика туризма / В. А. Квартальнов. – М. : Финансы и статистика, 2003. – 672 с.
6. Основы туристской деятельности : учеб. / Г. И. Зорина, Е. Н. Ильина, Е. В. Мошняга и др.; Сост. Е. Н. Ильина. – М. : Советский спорт, 2003. – 200 с.
7. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності : підруч. / за заг. ред. В. Ф. Орлова. – К. : Грамота, 2006. – 264 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної Служби статистики України
<http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Офіційні видання Верховної Ради України. – Режим доступу:
<http://obcom.net.ua>.
3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України – Режим доступу: <http://nplu.org>.

РОЗДІЛ 2. ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ

Тема 2.1. Науковий потенціал географії туризму. Міжгалузеве значення туризму для сучасного суспільства. Місце географії туризму в системі наук.

Тема 2.2. Становлення та розвиток географії туризму в Україні. Мандрівництво, подорожі та туризму на українських землях до XIX століття. Розвиток географії туризму в Україні у XX – XXI століттях.

Тема 2.3. Природні ресурси та їх використання. Географічне положення туристичного об'єкту. Земельні, кліматичні, водні та грязеві ресурси у туризмі. Природно-заповідний фонд України.

Тема 2.4. Історико-культурні туристичні ресурси. Культурна спадщина – об'єкт туризму. Класифікація історично-культурних ресурсів. Значення музеїв у розвитку туризму.

Тема 2.5. Економічні та соціально-демографічні туристичні ресурси. Економічні та соціальні чинники розвитку туризму. Інформаційні ресурси та туризм. Демографічні ресурси в туризмі.

Тема 2.6. Розвиток туризму в Україні.

Тенденції розвитку українського туризму. Структура туризму. Концепції та стратегії розвитку туризму. Прогнози та державні програми розвитку туризму.

Тема 2.7. Територіальна організація туризму. Територіальна структура та організація туризму. Територіальні туристичні системи та комплекси. Туристичне районування.

ПІДСУМКОВІ ПИТАННЯ КУРСУ

1. Міжгалузеве значення туризму для сучасного суспільства.
2. Місце географії туризму в системі наук.
3. Мандрівництво, подорожі та туризму на українських землях до XIX століття.
4. Розвиток географії туризму в Україні у XX – XXI століттях.
5. Географічне положення туристичного об'єкту.
6. Земельні, кліматичні, водні та грязеві ресурси у туризмі.
7. Природно-заповідний фонд України.
8. Культурна спадщина – об'єкт туризму.
9. Класифікація історично-культурних ресурсів

10. Значення музеїв у розвитку туризму.
11. Економічні та соціальні чинники розвитку туризму.
12. Інформаційні ресурси та туризм.
13. Демографічні ресурси в туризмі.
14. Тенденції розвитку українського туризму.
15. Структура туризму. Концепції та стратегії розвитку туризму.
16. Прогнози та державні програми розвитку туризму.
17. Територіальна структура та організація туризму.
18. Територіальні туристичні системи та комплекси.
19. Туристичне районування.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ДИСЦИПЛІНИ

1. Доценко А. Географія туризму. – К.: Університет «Україна», 2020. – 177 с.
2. Кружалін В.И., Мироненко Н.С., Зигерн-Корн Н.В., Шабалина Н.В. География туризма : учебник. М. : Федеральное агентство по туризму, 2014. 336 с.
3. Христов Т. Т. География туризма : Учебник. Москва : Издательство Юрайт, 2020. — 273 с.
4. Большаний П.В. География туризма : Учебник. Москва : Инфра-М, 2021. 355 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України Державної служби туризму і курортів: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
2. Офіційний сайт Державного агентства з туризму і курортів України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.tourism.gov.ua.
3. Официальный сайт ЮНЕСКО. Список объектов всемирного наследия [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://whc.unesco.org/pg.cfm?cid=31>
4. Туристичний портал. – Режим доступу : <http://www.tour.com.ua>.
5. International Recommendations for Tourism Statistics 2008 (IRTS 2008): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://statistics.unwto.org/en/content/conceptual-framework-tourism-statisticsinternational-recommendations-tourism-statistics-200>
6. World Tourism [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.unwto.org/>

РОЗДІЛ 3. РЕКРЕАЛОГІЯ

Тема 3.1. Теоретична та концептуальна складові рекреалогії. Передумови розвитку рекреалогії. Основні категорії рекреалогії (дозвілля, відпочинок, вільний час, рекреація, рекреаційні ресурси, рекреаційні умови, рекреаційне навантаження, рекреаційна ємність). Типологія концепцій. Гуманоцентровані концепції. Економцентровані концепції.

Тема 3.2. Територіальна рекреаційна система. Територіальний характер рекреаційних систем. Основні фактори та властивості функціонування рекреаційних систем. Компоненти рекреаційної системи (природні та культурні комплекси, обслуговуючий персонал, орган управління, рекреанти). Моделювання рекреаційної діяльності. Типологія рекреаційних занять (група відновлення, група розвитку).

Тема 3.3. Методи та типи оцінки природно-рекреаційних ресурсів. Наукові підходи до оцінки природно-рекреаційних ресурсів. Медико-біологічна та психолого естетична оцінка рекреаційних ресурсів. Економічна оцінка природно-рекреаційного потенціалу рекреаційних територій.

Тема 3.4. Напрями та заходи рекреаційно-оздоровчої діяльності. Валеологічні напрями розвитку рекреації. Компенсаторний вплив кольоротерапії та арт-терапії. Апітерапія та анімалотерапія у оздоровчій рекреації.

Тема 3.5. Туризм як складова сталого розвитку економіки. Передумови переходу до сталого соціально-економічного розвитку. «Зелена» економіка як екологічний імператив розвитку туризму та рекреації. Регіональний напрям сталого розвитку туризму та рекреації.

ПІДСУМКОВІ ПИТАННЯ КУРСУ

1. Охарактеризувати загальні поняття рекреалогії як наукового підґрунтя рекреації.
2. Яким чином формувалась історія розвитку наукового напрямку «рекреалогія»?
3. Що відноситься до загальних передумов розвитку рекреалогії?
4. Що відносять до об'єкту та предмету рекреалогії?
5. Який існує взаємозв'язок між рекреалогії та іншими дисциплінами рекреаційного напрямку?
6. Яке місце займає відпочинок у рекреалогії?
7. Які існують види діяльності людини під час відпочинку як наукові положення рекреалогії?

8. Яке значення має «позаробочий і вільний час» та «рекреаційний час» для людини?
9. Надати характеристику структури рекреаційного часу за життя людини.
10. Які існують функції рекреаційного часу?
11. Як характеризується ієрархічна побудова рекреаційного часу та рекреаційного простору?
12. Яка існує класифікація функцій рекреалогії?
13. Навести особливості медико-біологічної функції.
14. Яке значення має культурно-виховна функція?
15. Яке значення має економічна функція?
16. Які існують основні групи концепцій рекреалогії?
17. Як можливо охарактеризувати гуманоцентровану концепцію?
18. Як можливо охарактеризувати економоцентровану концепцію?
19. Як можливо охарактеризувати натуроцентровану концепцію?
20. Яка існує класифікація рекреаційних потреб?
21. Як можливо охарактеризувати медико-біологічну концепцію?
22. Як можливо охарактеризувати антропоекологічну концепцію?
23. Як можливо охарактеризувати політекономічну концепцію?
25. Як можливо охарактеризувати техноекономічну концепцію?

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ДИСЦИПЛІНИ

1. Основи рекреалогії (економіко-екологічний та маркетинговий аспект) : навч. посіб. / І. О. Гродзинська, С. Г. Нездоймінов, О. В. Гусева, А. В.Замкова. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 264 с.
2. Замкова А.В., Гусева О.В. Рекреалогія: конспект лекцій з дисципліни. - Частина I — Одеса: ОДЕУ, 2010 р. — 76 с.
3. Стафійчук В. І. С 759 Рекреалогія: навчальний посібник / Стафійчук В. І.. – Херсон: ОЛДІ ПЛЮС, 2017. – 428 с.
4. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. посібник / О. О. Бейдик. – Київ : Альтерпрес, 2009. – 400 с.
5. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України : Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія / О. О. Бейдик. – Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. – 395 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Міністерства екології та природних ресурсів України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.menr.gov.ua>
2. Сайт Міністерства інфраструктури України України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://mtu.gov.ua>
3. Статистична інформація з туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tur.htm

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ

ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

ШИФР

Голова приймальної комісії,

В.о. ректора

_____ проф. О.С. Падалка

комісії)

_____ (заповнюється відповідальним секретарем приймальної

« _____ » _____ 2021 р.

ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ТЕСТУВАННЯ З ОСНОВ ТУРИЗМУ
242 «Туризм»
(ступінь – бакалавр)

Варіант № 1

Кожне завдання 1-10 має по чотири варіанти відповідей, позначених літерами а, б, в, г, із яких лише ОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну, на Вашу думку, відповідь та обведіть кружком відповідну літеру.

Виконання кожного завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється 20 балами, невірної відповіді – 0 балів. Максимальна кількість балів за виконання завдань складає 200 балів.

№1. Оберіть правильну відповідь:

1. Визначте, де має обов'язково перебувати особа, яка здійснює туристичну подорож:

- А. За межами власного житла
- Б. За межами власного населеного пункту
- В. За межами звичайного середовища
- Г. За межами власної країни.

№2. Оберіть правильну відповідь:

Визначте, за якою ознакою виділяється в'їзний туризм:

- А. За формою
- Б. За метою
- В. За масштабом охоплення території
- Г. За видом.

№3. Оберіть правильну відповідь:

Як визначають країну проживання мандрівника?

- А. За громадянством
- Б. Національністю
- В. Відрізком проведеного в даній країні часу
- Г. Приналежністю до певного народу.

№4. Оберіть правильну відповідь:

Причиною появи такої науки як «Рекреалогія» послужило:

- А. Питання рекреації були недостатньо розглянуті іншими науками
- Б. Мода, що проявилася у той час на нові науки
- В. Необхідність виділення науки про рекреацію з уже сформованої курортології
- Г. Значний вплив рекреаційної географії.

№5. Оберіть правильну відповідь:

«Рекреалогія» безпосередньо сприяла виникненню галузі:

- А. Географії туризму
- Б. Курортології
- В. Економіки і організації туризму
- Г. Рекреаційної соціології.

№6. Оберіть правильну відповідь:

Предметом дисципліни «Рекреалогія» є:

- А. Методологія розвитку діяльності людини під час дозвілля
- Б. Анімаційна діяльність організаторів дозвілля
- В. Антропологічний аспект формування рекреації
- Г. Аспекти і об'єктивні закономірності рекреаційної системи.

№7. Оберіть правильну відповідь:

Суб'єктом дисципліни «Рекреалогія» є:

- А. Турист
- Б. Громадянин країни
- В. Рекреант
- Г. Рекреаційна територія.

№8. Оберіть правильну відповідь:

Об'єктом дисципліни «Рекреалогія» є:

- А. Відпочинок
- Б. Рекреаційна система;
- В. Рекреаційна територія
- Г. Рекреація.

№9. Оберіть правильну відповідь:

Науки, що вперше розглянули поняття про територіальну рекреаційну систему:

- А. Економічні
- Б. Туристичні
- В. Медичні
- Г. Географічні.

№10. Оберіть правильну відповідь:

Частина земельного фонду, задіяна для організації лікування і відпочинку:

- А. Рекреаційні ресурси
- Б. Рекреаційний простір
- В. Рекреаційна територія
- Г. Рекреаційний потенціал.

**Голова фахової
атестаційної комісії**

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Кількість балів

_____ (цифрами і прописом)

Екзаменатор

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Екзаменатор

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВИХ ВІДПОВІДЕЙ З ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Екзаменаційна комісія оцінює письмові відповіді абітурієнта з додаткового вступного випробування за ступенем «бакалавр» за 200 бальною шкалою від 0 до 200 балів.

Кожен варіант має 10 тестових питань, кожне питання має чотири варіанти відповідей, з яких лише одна правильна. Виконання кожного завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється 20 балами, невірна відповідь – 0 балів.

Абітурієнти, що набрали менш ніж 100 балів, до подальшого конкурсу не допускаються.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

УКЛАДАЧІ:
ДУДКА Тетяна Юріївна
ВЛАСЕНКО Олена Олександрівна

ПРОГРАМА

**додакового вступного випробування з фаху
для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 242 «Туризм» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня
«Молодший спеціаліст» (скорочений термін навчання)**

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
03187, Україна, м. Київ, проспект Академіка Глушкова, буд.42-в